

Студијски програм: Образовање струковних васпитача за рад у предшколским установама			
Назив предмета: Увод у инклузију			
Наставник/наставници: др Катарина Томић			
Статус предмета: обавезан, I семестар			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Упознавање студената терминологијом значењима основних људских и дечјих права. Развијање сензибилизације за препознавање предрасуда о различитостима, као и за процену и унапређење положаја особа/деце са сметњама/инвалидитетом; деце из маргинализованих друштвених група и др. Стицање знања и вештина о инвалидности и усвајање знања о терминолошкој разноликости појмова: интеграције, инклузије, дискриминације и демократичности. Оспособљавање студената за имплементацију инклузивне филозофије живота у свакодневной пракси, кроз унапређење инклузивне културе у друштвеном окружењу.			
Исход предмета			
Студенти ће кроз анализу актуелних законодавастава и политика, њихову компарацију и и сагледавању историјског контекста у коме су настали, овладати неопходним знањем за идентификацију и промену политика и пракси које угњетавају, маргинализују и дискриминишу особе са инвалидитетом / децу са сметњама у развоју и друге маргинализоване друштвене групе, али и за имплементирање програма и мера који су засновани на заступању интереса ове популацију у правцу остваривања права и изградњу инклузивног друштва. Студенти ће изградити позитивне ставове о потребама и правима поменуте популације и биће упознати и оспособљени да самостално примењују методе, технике и вештине у раду са овом категоријом особа/деце и њиховим породицама, посебно у домену оснаживања, препознавању у процени потреба, развоју компетенција, остваривању права и ширењу мреже социјалне заштите ове популације.			
Садржај предмета			
Теоријска настава Симедонија и инклузија, симедонијске културе; о инклузији, културни контекст културе и инклузије; морални оквир културне симедоније и инклузије; емоционални карактер симедоније и инклузије. Однос према особама са инвалидитетом кроз историју; период суровог и примитивног односа, период азила/сегрегације, период друштвене интеграције; од медицинског до социјалног модела инклузије. Инклузија у домаћој и међународном законодавству; терминолошка разноликост у тумачењу категоријалног апарата; појам дискриминације; сегрегације, интеграције и инклузије. Етичке претпоставке инклузије, хумани услови инклузије; стереотипи о инклузији. Принципи на којима се темељи концепт инклузије; развојни принцип, принцип најмање рестриктивног окружења, принцип нормализације, валоризације друштвених улога. Међународна класификација инвалидности, учешће особа са инвалидитетом у различитим аспектима друштвеног живота, положај особа/деце са сметњама у развоју/инвалидитетом у Србији, инклузивно образовање и васпитање; квалитет живота ове популације, могућност запошљавања, самосталан живот, мале кућне заједнице. Практична настава Истраживање инклузивних политика, културе и праксе у различитим установама и окружењима. Студенти ће, приликом посета вртићима, у васпитним групама бити упућени како да идентификују децу са сметњама у развоју, децу из депривираних друштвених средина, маргинализовану и др. и на које начине да унапреде њихову партиципацију и инклузију у окружење. Студенти ће анализирати проживљена искуства особа/ деце са сметњама у развоју/инвалидитетом и њихових породица током животног циклуса. Дискутоваће и испитивати етичке дилеме везане за маргинализоване друштвене групе, развијати заједничке стратегије промоције за унапређење положаја ове популације.			
Литература			
1. Сузић, Н. (2008). <i>Увод у инклузију</i> . Бања Лука: XBS. 2. Ковачевић, А. С. (2014). Историјски однос друштва према особама са инвалидитетом. У: Јоковић, М. (ур.) <i>Зборник радова Наше стварање бр.14</i> стр. 402-407. Алексинац: Висока школа за васпитаче струковних студија. 3. Берић, Ј. (2022). Анализа концепта инклузије у контексту образовне политике. <i>Социјална политичка мисао, бр. 2, Vol.76</i> , стр. 165-189. 4. Татић, Д. (2011). <i>Водич кроз права особа са инвалидитетом у Републици Србији</i> . Београд: Министарство рада и социјалне политике Републике Србије, Сектор за заштиту особа са инвалидитетом, Национална организација особа са инвалидитетом Србије. 5. Рајовић, В. (2011). Кључне промене општих схватања и праксе у раду са особама са потребом за додатном подршком. У: Митић, М. <i>Деца са сметњама у развоју: потребе и подршка</i> . Београд: Републички завод за социјалну заштиту. 6. Светска здравствена организација, (2001). Међународна класификација функционисања, оспособљења и здравља МКФ, WHO.			
Допунска:			
1. Ковачевић, А.С. (2013). Инклузија-терминолошка разноликост. У: Јоковић, М. (ур.) <i>Зборник радова Наше стварање бр.13</i> , стр. 475-483. Алексинац: Висока школа за васпитаче струковних студија 2. UN (2006): <i>Konvencija UN o pravima osoba sa invaliditetom</i> . United Nations, New York; 3. УН Универзална декларација о људским правима (А / РЕС / 217, усвојена 10. децембра 1948. године у палати Шалот у Паризу); 4. Закон о забрани дискриминације, „Сл. Гласник РС“, бр. 22/2009 и 52/2021			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Предавања наставника, интерактивни рад у малим групама, анализе студије случаја, решавање проблемских ситуација из праксе, излагање студената уз презентације, дискусије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испит	-
колоквијум	20	
семинар	20		
презентација/пројекат/практ. рад	20		